



Ved det grønne bord

De gymnasiale uddannelser

2015

Samfundsfag A

- Se video: Intro
- Forbered opgaven og læs synopsis
- Se video: Eksamen
- Diskuter elevens præstation og giv en karakter
- Se video: Votering
- Konkluder hvad der lægges vægt på

Redaktionen har bestræbt sig på at citere bilagene i hht. god skik og brug. Skulle nogens ophavsret være krænket bedes de kontakte PTV film.

Eksamenstema: EU I KRISE?

**Andre emner kan inddrages
Ekstra selvfundet materiale skal inddrages
Samfundsfag A
24 timers forberedelse**

BILAGSOVERSIGT

Bilag A: Lisbeth Quass: "EU-skeptikere er stormet frem i Europa." Berlingske Nyhedsbureau. 26.05.2014.

Bilag B: Kjeldsen-Kragh: "EU's selvforskyldte dilemmaer." Information 14.05.2013

Bilag C: José Manuel Barroso: "Vi skal udvikle Den Europæiske Union.". Politiken. 09.05.2014.

Bilag D: Figur 1: www.b.dk/eu/resultat - 2014. Resultat af Europaparlamentsvalg.

Bilag E: Figur 2: Eurobarometer Special. Valgdeltagelse Europaparlamentsvalg alle lande. 1979.2014.

Bilag F: Figur 3: Eurobarometer (EB79.5) "Et år før valget til Europaparlamentet i 2014.

Bilag G: Figur 4: Eurokrisen er fundamental. Eurostat.

BILAG A

EU-skeptikere er stormet frem i Europa

Af Lisbeth Quass, Berlingske Nyhedsbureau, Mandag den 26. maj 2014.

De EU-skeptiske partier går i flere lande markant frem ved europaparlamentsvalget. De store midterpartier sidder dog stadig på langt de fleste mandater i parlamentet.

Efter flere år med økonomisk krise, tiltagende arbejdsløshed og en vækst, der har ladet vente på sig, sætter mange europæere tilsyneladende spørgsmålstegn ved det europæiske fællesskab som vejen frem. Vælgere på tværs af Europa har derfor i stor stil sat deres kryds ved EU-skeptiske partier, der har lokket med krav om gennemgribende ændringer.

De EU-kritiske partier er stormet frem i en lang række af de 28 EU-lande, hvor 43,1 procent af de cirka 388 millioner stemmeberettigede vælgere i de seneste dage har været ved stemmeurnerne.

Både i Danmark, Tyskland, Frankrig, Østrig, Grækenland og Finland er der fremgang til EU-skeptikerne. Ifølge en optælling fra nyhedsbureauet Reuters kan EU-skeptikere formentligt sætte sig på 141 af de i alt 751 sæder i Europa-Parlamentet.

I Frankrig var Marine Le Pen, formand for det EU-skeptiske og indvandrerkritiske Front National, heller ikke sen til at udråbe EU-kritikerne som vindere:

»Folket har talt højt og tydeligt: De ønsker ikke længere at blive ledet af dem, der befinder sig uden for vores grænser som EU-kommissærer og teknokrater, der ikke er folkevalgte«.

Kandidat til posten som formand for Europa-Kommissionen, den tyske Martin Schulz fra den socialdemokratiske gruppe, S&D, reagerede på Front Nationals fremgang ved at kalde det »en dårlig dag for EU, når et parti med et racistisk, fremmedfjendsk og antisemitisk principprogram får 24-25 procent af stemmerne i Frankrig«.

I Storbritannien stormede det stærkt EU-kritiske UK Independence Party (UKIP) ledet af Nigel Farage ind i parlamentet. Ifølge den seneste optælling, som blev brugt som reference i britiske medier tidligt mandag morgen, stod partiet til 24 sæder og dermed til at blive det største britiske parti i parlamentet. Holder den optælling, vil det betyde en fremgang på hele 11 sæder til UKIP.

I Tyskland får det Nationaldemokratiske Parti (NPD) med den højreekstremistiske kandidat Udo Voigt i spidsen for første gang plads i parlamentet. Ifølge Reuters viser den endelige stemmeoptælling fra Tyskland, at partiet har fået én procent af stemmerne, hvilket i Tyskland er nok til at opnå valg.

I Danmark har Dansk Folkeparti fået et historisk godt valg med fire ud af de i alt 13 danske mandater, mens Folkebevægelsen mod EU har fået, hvad spidskandidat Rina Ronja Kari (N) betegner som partiets bedste valg i 20 år.

Trods tiltagende støtte til det yderste højre og venstre står midterpartierne i parlamentet dog fortsat med langt de fleste mandater i parlamentet. Og det er vigtigt, lyder det fra Europa-Kommissionens afgående formand, José Manuel Barroso.

»Det er ekstremt vigtigt, at politiske kræfter, der ledte og støttede afgørende skridt i EUs kriserespons overordnet set har vundet igen,« skriver han på det sociale medie Twitter.

Den store konservative gruppe, EPP, stod i den seneste opgørelse fra Europa-Parlamentet tidligt mandag morgen til 211 af parlamentets sæder, mens S&D stod til 186.

BILAG B

EU's selvforskyldte dilemmaer

Kjeldsen-Kragh, S. (14/6-2013). EU's selvforskyldte dilemmaer. *Information* (uddrag).
Søren Kjeldsen-Kragh er økonomiprofessor på KU

Mens eurozonens medlemmer befinder sig i et økonomisk morads uden klare løsninger, bør man overveje, om den britiske løsning – mere magt til nationalstaterne – ikke på sigt er vejen frem for et fastlåst Europa

EU har længe haft problemer. Desværre er problemerne i vid udstrækning selvskabte. Ved at indføre euroen har EU betrådt en farlig vej. En fælles mønt kræver nemlig, at EU etablerer en økonomisk, monetær og politisk union. Storbritannien har klart meldt ud, at landet ikke ønsker at deltage. På det seneste har premierminister David Cameron krævet, at der flyttes kompetence tilbage fra EU til nationalstaten, og han har lovet briterne en folkeafstemning.

Alt dette er blevet udlagt meget negativt i de fleste officielle kredse. Spørgsmålet er imidlertid, om ikke den britiske intervention burde betragtes positivt – som en mulighed for at redde det europæiske samarbejde, som er en nødvendighed? Den forcerede integration i EU, uden at befolkningerne er blevet hørt, er et ganske alvorligt problem, som på længere sigt kan få det europæiske samarbejde til at bryde sammen. Jo længere tid der går, uden at befolkningerne er med, jo alvorligere bliver konsekvenserne.

Den sydeuropæiske klemme

Den skruestik, som EU har anbragt sig i, viser sig ikke mindst på det økonomiske område, hvor EU har to forbundne problemer. For det første har mange lande, specielt de sydeuropæiske, et stort statsfinansielt underskud og/eller stor offentlig gæld. For det andet er de sydeuropæiske landes

konkurrenceevne i forhold til de nordeuropæiske lande blevet betydeligt svækket.

Hvis de sydeuropæiske lande havde valutakursinstrumentet til deres rådighed, kunne de to problemer løses relativt problemfrit ved, at de ud over reformer og offentlige besparelser foretog en devaluering.

Når de sydeuropæiske lande ikke kan foretage en traditionel devaluering, må de foretage en intern devaluering, som betyder, at de må sætte lønningerne ned. Det er politisk meget vanskeligt at gennemføre dette uden social uro. Dertil kommer, at lønnedgang kombineret med offentlige besparelser betyder mindre efterspørgsel, som giver anledning til større offentlige underskud. Det, der skulle løse problemet med konkurrenceevnen, skaber større statsfinansielle problemer. Reduktion af det offentlige underskud og gældsnedbringelse kan kun ske ved øget aktivitet, som netop hæmmes ved lønnedgang og offentlige besparelser.

Hvem har ansvaret?

Når der er en betalingsbalanceuligevægt mellem Nord- og Sydeuropa kan ligevægten forsøges genskabt enten ved en intern devaluering i Sydeuropa, som beskrevet ovenfor, eller ved en intern revaluering i Nordeuropa. De nordeuropæiske lande, specielt Tyskland, skulle således diktere arbejdsmarkedets parter, at de nominelle lønninger stiger mere, end der ellers er aftalt.

(...)

Tilpasning i syd

EU er havnet i en fastlåst situation. Hvad er så vejen frem? Nogle tror stadig på illusionen om en økonomisk-monetær og en politisk union, som på langt sigt vil omfatte alle EU-lande. Et sådant Europas Forenede Stater er urealistisk. Opdelingen imellem euro- og ikke-eurolande vil fortsætte. Man kan forestille sig, at antallet af eurolande reduceres, fordi man beder nogle af de små lande med problemer om at træde ud. Men det er en særdeles vanskelig og risikofyldt vej at gå. Derfor har man indtil nu valgt at fortsætte med det nuværende antal lande.

Med hensyn til fremtiden må eurolandene på kort sigt lægge vægt på at vinde tid. På langt sigt tegner der sig to forskellige strategier, som eurolandene kan vælge.

Den kortsigtede strategi går ud på at løse de akutte problemer på pragmatisk vis uden yderligere integrationstiltag. Konkret betyder det, at man fortsat lader de sydeuropæiske lande foretage den vanskelige tilpasning. Samtidig har den europæiske centralbank bidraget til at skabe tillid ved at erklære, at den står bag ubegrænsede opkøb af sydeuropæiske statsobligationer for at holde renten på disse papirer nede. Strategien er, at man på sigt skaber stabilitet og dermed giver tid til, at de sydeuropæiske reformer kan virke. På langt sigt er dette selvsagt ikke løsningen på europroblemet.

Kontrol eller solidaritet?

De langsigtede strategier for eurolandene bygger på øget integration. Det skaber et stort problem for

EU, fordi alle lande ikke vil være med. Den ene strategi går ud på, at man gennem øgede beføjelser til de overnationale myndigheder opnår en større økonomisk disciplin. Det skal eksempelvis ske ved etablering af en bankunion og ved at etablere et overnationalt finansministerium, som fører tilsyn og sætter snævre grænser for, hvad de nationale parlamenter kan foretage sig.

Den anden strategi lægger vægt på fælles ansvar og transfereringer. Landene skal hæfte solidarisk for hinanden. Der skal foregå indkomstoverførsler fra de stærkere lande til de svagere lande, og EU-budgettet skal udvides. Eksempler på denne strategi finder man i forslag om gældslettelse for de mest gældsplagede lande og i forslaget om udstedelse af euroobligationer, hvor alle lande kommer til at hæfte for de lån, som det enkelte land optager. En videreudvikling af denne tankegang ville være at etablere et budget for eurolandene, hvor man har direkte skatteindbetalinger til eurolandenes finanser og tilsvarende direkte udbetalinger.

Det er de nordeuropæiske lande, herunder Tyskland, som støtter den første udviklingsvej. De sydeuropæiske lande tilslutter sig den anden udviklingsvej. Disse lande har Frankrig gjort sig til bannerfører for.

Ingen gode løsninger

Begge skitserede udviklingsveje vil skabe problemer. Den tyske strategi vil lægge stærke begrænsninger på det, som det enkelte lands parlament kan foretage sig.

Desuden er det tvivlsomt, om disse begrænsninger er tilstrækkelige. Den overnationale styring af finanspolitikken kan ikke sikre en ensartet omkostningsudvikling overalt i eurolandene, hvilket er nødvendigt for at undgå de problemer, vi har i dag.

Den sydeuropæiske strategi er farlig, fordi den ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at de enkelte lande fører en tilstrækkelig ansvarlig politik. Når andre lande økonomisk skal bidrage til at dække omkostninger, som et land påfører sig selv, bidrager det ikke til ansvarlig regeringsførelse.

Hvilke af de to synspunkter, der mest vil nyde fremme, er svært at spå om. Sandsynligvis bliver det et kompromis, som både tilgodeser disciplin og overførsler. Taberne bliver de lande, som stadig lægger vægt på at have valgmuligheder med hensyn til den økonomiske politik, og som selv er indstillet på at påtage sig ansvaret for egne handlinger, men ikke ansvaret for andres handlinger.

Eurolandene er i en svær økonomisk klemme. Danmark er ikke i samme økonomiske og politiske klemme, fordi vi ikke er med i euroen. Er lykken virkelig 'at være så tæt på kernen som muligt', når konsekvenserne er så vidtgående?

BILAG C

Vi skal udvikle Den Europæiske Union

af JOSÉ MANUEL BARROSO, FORMAND FOR EU-KOMMISSIONEN

EU Europa har brug for en stærkere politisk union, der kan sikre velstand og fred og give populisternes modspil. Sker det ikke, vil Europa blive irrelevant i den nye verdensorden, skriver (tidligere) formanden for EU-kommissionen, José Manuel Barroso.

DEN EUROPÆISKE integration har i løbet af de seneste ti år været kendetegnet ved historiske resultater begyndende med udvidelsen med 12 tolv nye lande, men har også været præget af kriser af et hidtil uset omfang fra den finansielle nedsmeltning til den seneste udvikling i Ukraine, som nok er den største udfordring for fred og sikkerhed i Europa siden Berlinmurens fald.

Den økonomiske krise har selvfølgelig haft mange negative efterdønninger. Forholdet mellem det centrale Europa og periferien, mellem de rige og de fattige medlemsstater, mellem långivere og skyldnere og mellem nord og syd er atter blevet noget anspændt. Der har bredt sig en følelse af, at situationen er uretfærdig.

Ledigheden er steget dramatisk og er en stor udfordring for vores sociale model.

Men krisen har også medført en øget beslutsomhed i vedtagelsen af de reformer, som er nødvendige, hvis vi vil værne om den europæiske konkurrenceevne, produktivitet, beskæftigelse og i sidste ende vores europæiske vækstmodel. Vi er også blevet mere opmærksomme på vores gensidige afhængighed.

For at sikre fred og velstand i Europa skal vi have en Europæisk Union, der er langt mere villig til at samarbejde, gøre sin magt gældende internationalt og styrke sin rolle og indflydelse. En ny verdensorden er i støbeskeen. Enten bidrager vi til ændringerne, eller også går vi glip af fremtidige muligheder. Enten samler Europa sig i højere grad, eller også vil Europa blive opfattet som irrelevant. Det betyder, at der skal ske en videreudvikling af Den Europæiske Union.

Jeg mener, at vi skal videreudvikle vores politiske union. En sådan udvikling skal være harmonisk og ikke ske stødvist. Reforme, ikke revolutioner - det er, hvad jeg har lært af mine erfaringer med Europa, navnlig i de sidste ti år som formand for EU-kommissionen.

Det vil kræve, at vi når en ny grad af politisk modenhed, der kan måle sig med de beslutninger, vi træffer i fællesskab.

Hvis vi skal udvikle et stærkere EU, må vi forholde os til det manglende ejerskab af disse fælles beslutninger. Populismen blomstrer, fordi de vigtigste aktører holder sig tilbage fra at påtage sig deres del af ansvaret, når Europa skal på banen. Populisterne skal ikke have lov til at udnytte

situationen.

I NÆSTE fase af den europæiske integration skal vi opbygge en bredt baseret politisk og samfundsmæssig støtte. De tidligere faser af europæisk integration er altid blevet drevet frem både nedefra og oppefra.

Europæisk integration har været baseret på et veldefineret mål og en klar forestilling om, at der er behov for Europa.

Traktaterne og institutionerne har altid været udtryk for en politisk vilje. Vi kan og bør ikke vride armen om på offentligheden. Men vi skal prøve at opbygge den konsensus, der er behov for. Vi skal skabe en ny debat, så vi kan føre Europa videre mod det øgede samarbejde som er så nødvendigt.

Vi skal sørge for, at der er en ægte følelse af europæisk og nationalt ejerskab af det europæiske projekt - Uanset om diskussionen drejer sig om mere økonomisk integration i retning af en egentlig økonomisk og monetær union, en mere ensrettet udenrigspolitik eller yderligere skridt i retning af en politisk union.

Europas politiske aktører må leve op til deres engagement i vores fælles europæiske projekt. Gennem krisen er den politiske vilje til at handle efterhånden kommet til udtryk: Fra nye regler om økonomisk og finansielt tilsyn til skærpet regulering og overvågning af finanssektoren

De samlende kræfter har gang på gang vist sig at være stærkere end de kræfter, der splitter landene. Mønsteret har været at skabe større integration, ikke mindre, og at overdrage de europæiske institutioner, f. eks. EU-kommissionen og Den Europæiske Centralbank, flere beføjelser, ikke færre.

Vi kommer ikke til at opleve et europæisk 'philadelphiaøjeblik', det vil sige en forfatningsmæssig genfødsel af hele EU's ramme. EU's udviklingsmodus vil fortsat være en permanent reform og ikke en permanent revolution - Den europæiske integration vil således altid foregå et skridt ad gangen.

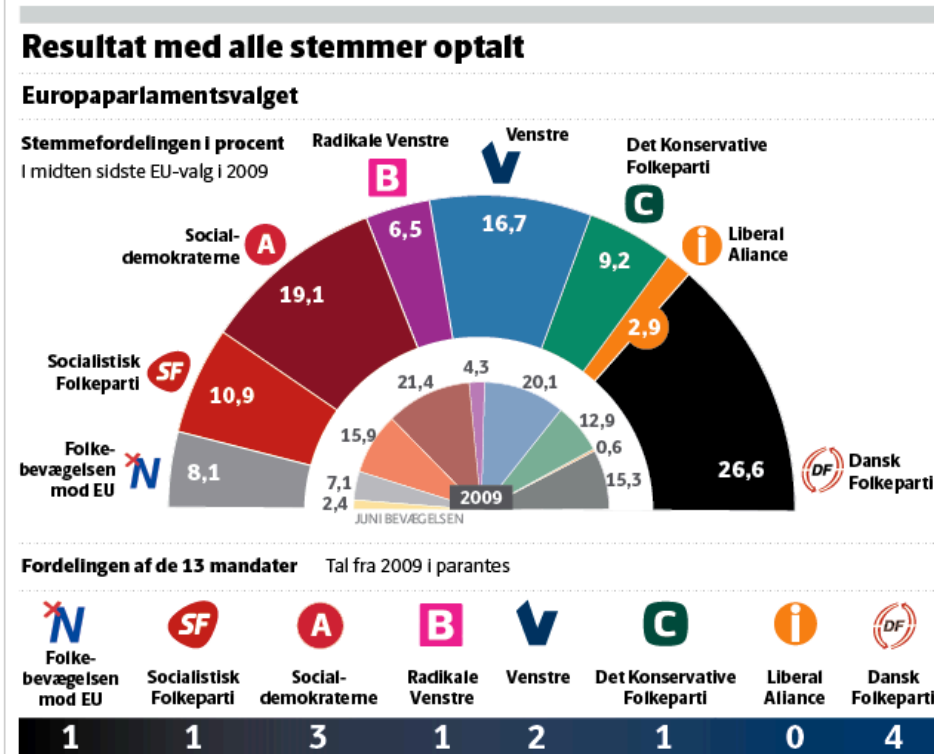
Men kun hvis visse betingelser er til stede: Når de nationale politikere udviser et klart ejerskab af det europæiske projekt og ikke behandler Europa som en udefrakommende forstyrrelse, når samarbejdet når en ny grad af modenhed, og når den europæiske politik er rettet mod offensive mål.

Det er det, der står på spil i det kommende valg til Europaparlamentet. Valget er en afgørende lejlighed til at forsvare det, vi har opnået, og opbygge konsensus om, hvad der skal gøres fremover, tale frit om, hvad Europa reelt er, og argumentere for en vision om, hvad Europa kunne være. Dette valg er særdeles vigtigt.

I mine ti år som formand for EU-kommissionen har jeg haft det privilegium at kunne bidrage til reaktionen på nogle af de mest truende begivenheder i Den Europæiske Unions historie, og jeg er stolt af de reformer, vi har opnået i den tid. Men den sande belønning vil komme - ikke når vi påbegynder, men når vi fuldfører den nødvendige indsats.

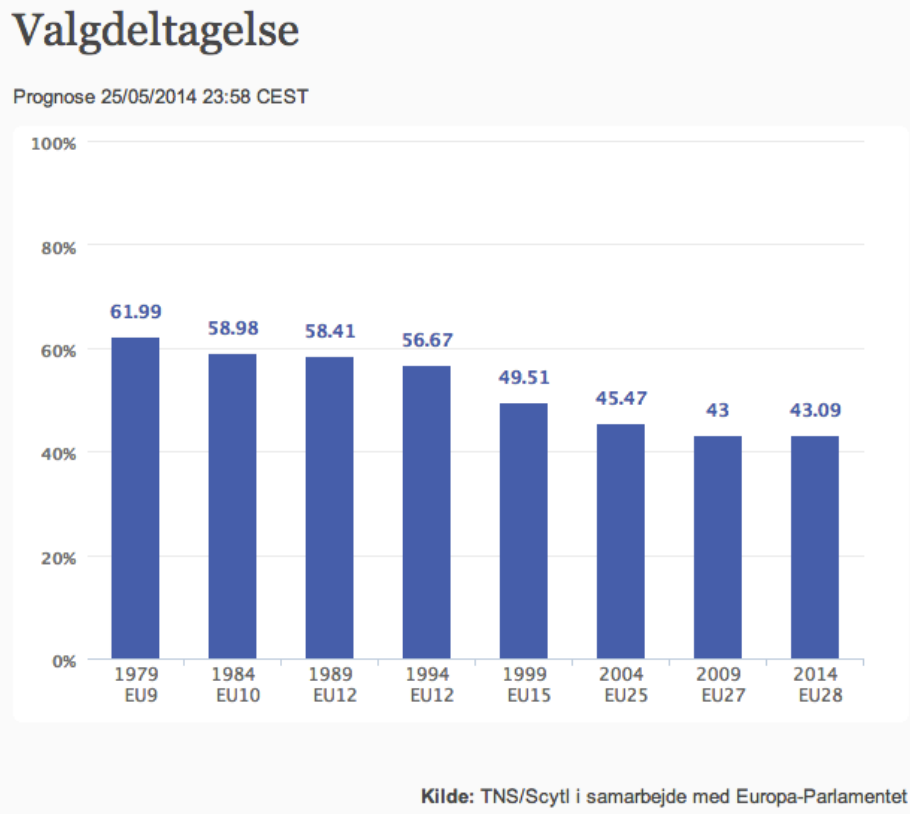
BILAG D

Europa parlamentsvalg – resultat. Fra www.b.dk/eu/resultat



BILAG E

Valgdeltagelse, Europaparlamentsvalg, alle lande. 1979-2014. Hele EU



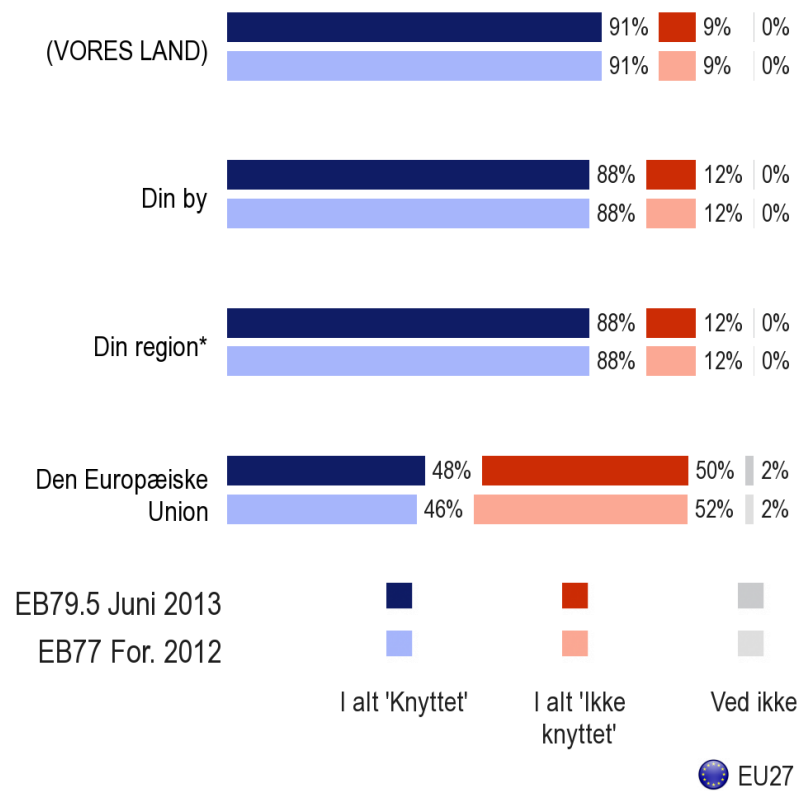
BILAG F

D. TILHØRSFORHOLD OG TILKNYTNING TIL EU

1. Hvilket tilhørsforhold til EU?

1) EU-gennemsnit

Q21. I hvor høj grad føler du dig knyttet til...

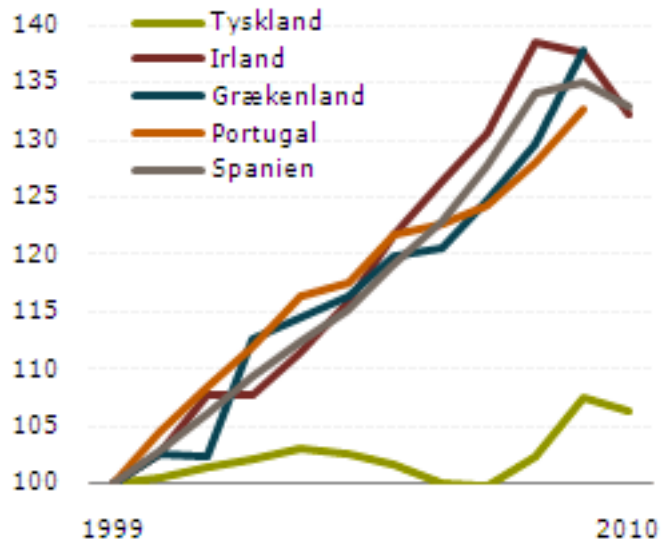


*Punktet "Din region" sammenlignes med EB73 fra 2010

BILAG G

Eurokrisen er fundamental

Udviklingen i enhedslønomkostningerne.
1999 = indeks 100.



Kilde: Eurostat.

Synopse: EU i Krise

Siden den økonomiske krise ramte i 2008 har EU haft svært ved at rette op på den økonomiske nedgang og man er nu bange for at den europæiske økonomi vil gå helt i stå. Samtidigt stiger antallet af EU skeptikere der bliver valgt ind i parlamentet. Er den Europæiske Union stadigvæk et optimalt valutaområde, eller vil krisen resultere i et endeligt for euroen?

Vil der fremadrettet ske en splittelse i Europa?

Redegør for baggrunden for den økonomiske udvikling i EU landene, med fokus på hvilke udfordringer euro-samarbejdet har mødt.

Det indre marked → fælles valuta → fælles økonomisk politik

Mikroøkonomisk er fælles valuta godt (transaktionsomkostninger)

Makroøkonomisk mister lande med nedgang muligheden for at lave en devaluering for at stimulere Økonomien.

Forskellige konjunkturforhold → de mest magtfulde lande dikterer renten

Kun kernen af EU der levede op til kravene om et optimalt valutaområde (ens økonomisk struktur)

Krisen blev betegnet som ekstraordinære omstændigheder = overtrædelse af konvergenskrav (som allerede havde mistet troværdighed pga. Disciplinærsagerne mod Tyskland og Frankrig blev droppet i 2003)

ECB retter sig efter Tysklands økonomi. De havde lavkonjunktur i 00'erne hvilket resulterede i lav rente → som at give speed til de lande med højkonjunktur

Resulterede samtidigt i højere lønninger uden produktivitetsstigninger (dårlig konkurrence)

Hvis lønningerne bliver for høje, uden produktiviteten stiger med, kan man, hvis man har sin egen valuta politik, devaluere → mere attraktivt at købe landets varer → stigende eksport → bedre betalingsbalance → mindsket udenlandsgæld

PIIGS lande – skulle have indført struktur reformer for at fylde gabet mellem produktivitet og lønninger.

Tysklands økonomi har tydeligt været mindre ramt end PIIGS landene (Portugal, Irland, Italien, Grækenland og Spanien). De havde i 2013 en arbejdsløshedsrate på 5.5% i forhold til 16.5, 13.1, 12.2, 27.3, 26.4

Tysklands økonomi er nu også mere troværdig

BILAG G: Konkurrenceevnen bliver ofte beskrevet som lønkonkurrenceevnen da lønningerne er den vigtigste enkeltfaktor. Derfor er udviklingen i enhedslønomkostningerne ofte et udtryk for konkurrenceevnen (forholdet mellem løn og produktivitet)

Delkonklusion

At have en fælles økonomisk politik, grundet den monetærunion EU er blevet til, kræver at de deltagende medlemslande har en lignende økonomisk struktur, samt rammer lavkonjunktur- og højkonjunkturperioder samtidigt. Hvis dette ikke er tilfældet, vil den stærkeste økonomi diktere den økonomisk politik, og de lande som ikke har de samme behov vil derfor lide herunder.

Undersøg hvilke politiske udfordringer EU står overfor

På grund af de store økonomiske problemer ift. Euroen, føler mange lande en stærkere nationalfølelse

Forskellig tilgang til krig i de forskellige EU lande – Udenrigs- og forsvarspolitik → national identitet

Efter krisens udbrud var det vigtigt som nation at beholde sin handlekraft, i forhold til at kunne overleve økonomisk (især de store stater)

EU er en af verdens mest overstatslige organisationer, hvilket betyder at man som medlem ofte afgiver suverænitet + effektivt sanktionssystem

I 2010 mente kun 49% af EU borgere at deres nation har fået noget ud af medlemskabet

I bilag E kan vi se at valgdeltagelsen siden 1979 er faldet med 18.9%. Dette skyldes flere ting
Stemmedeltagelsen ligger lavt i forhold til andre valg.

Ministre bliver valgt af den siddende regeringschef.

Vælgerne kan ikke vælge et nyt ministerråd ind. Kommissærene må ikke handle på baggrund af deres eget lands interesse, og en kommissær bliver også valgt af den siddende regeringschef. På den måde er befolkningen kun delvist inkluderet i at vælge en ny kommissær

Når en kommissær er valgt har hjemlandet ikke længere nogen kontrol over deres politiske aktivitet.

Samtidigt kan det også være et tegn på en stigende EU skepticisme

Ved det sidste parlamentsvalg steg andelen af skeptikere fra 18% i 2009 til 21% i 2014

De lande som primært havde flere skeptikere valgt ind ved sidste valg er gamle EU lande som Frankrig (+18), Tyskland (+13) og Italien (+7).

De lande som har haft et fald i antallet af EU skeptikere valgt ind er nyere medlemslande som Tjekkiet (+10), Rumænien (+3) og Slovakiet (+2).

I bilag F kan man se at 2% flere i 2012 i forhold til 2010 følte end tilknytning til EU, men dette ændre ikke på at der er flere der ikke føler sig knyttet til EU end der er.

Det var i 2012 kun halvdelen af de deltagende i undersøgelsen der følte sig knyttet til EU, men 91% følte sig knyttet til sin egen nation og 88% til deres region eller by.

Dette understreger nationernes engagement i at varetage egne interesser. Dette kom som før nævnt især til udtryk i forhold til den økonomiske politik efter finanskrisens udbrud, hvor de fleste beslutninger blev taget i det Europæiske Råd.

Delkonklusion

Nationalstaterne kom sammen med industrisamfundet, men kan i dag ikke alene løse de store problemer. De mindre problemer kan bedre løses regionalt, derfor nationalstaten mere en følelse end en reel løsning. Grænserne er på grund af globaliseringen (og internettet) blevet mere flydende. Dette betyder også at et EU samarbejde er blevet vigtigere, men også sværere, da det kræver at man er villig til at opgive noget suverænitet. I en krisetid er det blevet tydeligt at det økonomiske skel mellem øst og vest kan give problemer, hvilket også kan medføre en skepsis overfor EU.

Diskuter hvordan EU kan imødekomme sine udfordringer

Decentralisering af magten (Jan Zielonka)

Samarbejde på tværs af landene, men ikke territorial integration

Nationalstaterne blokerer for et bedre samarbejde

Internetrevolution har nedbrudt kommunikationsgrænserne, nye medier har overtaget gamle.

Problemet er at den eneste institution som skal forvalte samarbejdet mellem staterne er EU og det er dysfunktionelt.

- Deres forslag er næsten kun symbolske (interesserne er for nationale)

Det indre marked har nedbrudt grænserne sammen med internettet.

Magten skal decentraliseres og deles. Ting skal ikke være bundet af traktater, men vi skal have et juridisk samarbejde.

Hvis vi løser problemerne der hvor de er, kan samarbejdet blive mere smidigt.

3 forskellige møntunioner, one-size-fits-all fungerer ikke.

Vi har alle forskellige problemer, og stor ulighed økonomisk landene imellem.

- Nogle stater er dysfunktionelle og andre som for eksempel Tyskland er som små imperier.

De store byer i Europa er drivkraften bag mange ting i Europa, og der er stor integration, da der er mange forskellige nationaliteter. Det er derfor at det er dem der kommer til at spille den største rolle.

Her er samarbejdet netop funktionelt frem for territorialt fordi at det ikke handler om at varetage nationale interesser og forsvare nogle bestemte grænser. Her bliver fokus altså lagt anderledes, hvilket gør dem bedre aktører.

Det er ikke i EU at magten bliver spillet ud, da de politiske enheder ligger under for nationalstaten og markedet.

På grund af den aldrende demografi i Sydeuropa, kan dette problem ikke støde sammen med deres gældsproblem. Dette betyder at de skal følge Tysklands krav om nedbringning af gælden nu.

Det er samtidigt et problem at man her i krisetiderne klynger sig så meget til sin nationale økonomi. Dette forstærker EU's tendens til at lave symbolske lovgivningsforslag, fordi magthaverne ikke taler på EU's vegne, men på deres egen stats vegne. Det betyder også at det er svært at finde kompromisser.

Delkonklusion

Der skal altså nu træffes et valg, om EU samarbejdet skal være stærkere. Dette er dog svært, især for de lande med en stor økonomi, som Tyskland, da de frygter at dette vil gå ud over deres succes. Det står dog klart at man skal tilpasse euroen til de problemer, der først er blevet tydelige efter krisen. Hvis EU skal blive ved med at fungere politisk, skal nationalitetsfølelsen lægges på hylden når de politiske beslutninger skal træffes. Der skal være en villighed til at vælge det bedste for EU fremfor det bedste for sin egen stat.

Konklusion

Litteraturliste

Bøger

Henriksen, Per: Økonomi, ABC. 1. udg. Forlaget Columbus, 2010.

Branner, Hans: Det Politiske Europa. 1. udg. Forlaget Columbus, 2008.

Branner, Hans: Kloden Rundt. Side 106-112. 1. udg. Forlaget Columbus, 2014.

Websider

d. 25 januar:

<http://oekonominu.systeme.dk/index.php?id=frontpage>

<https://www.al-bank.dk/media/documents/Periferilandene%20præsterer%20bedre.pdf>

<http://www.dr.dk/Nyheder/Penge/2014/11/17/121352.htm>

<http://politiken.dk/debat/kroniken/ECE1459494/tyskland-skylder-i-eurokrisen/>

<http://www.dr.dk/Nyheder/Politik/EP14/Artikler/2014/05/28/121321.htm>

<http://raeson.dk/2012/torben-m-andersen-intet-realitisk-alternativ-til-spare-nu-i-sydeuropa/>

Radioprogrammer

<http://www.dr.dk/radio/ondemand/p1/verden-ifoelge-gram-137#!/00:57>

<http://www.dr.dk/radio/ondemand/p1/europa-lige-nu-145#!/>

BILAG 1

	BNP 2013, mia.EUR		BNP-vækst	inflation	arbejdsløshed	off. saldo	statsgæld	betalingsbalance
Italien	1.569,5	2013	-1,9%	1,3%	12,2%	-3,0%	132,7%	0,9%
		2014	0,6%	0,9%	12,6%	-2,6%	133,7%	1,3%
		2015	1,2%	1,3%	12,4%	-2,2%	132,4%	1,2%
Spanien	1.019,9	2013	-1,2%	1,5%	26,4%	-7,2%	94,3%	1,1%
		2014	1,0%	0,3%	25,7%	-5,8%	96,9%	1,6%
		2015	1,7%	0,9%	24,6%	-6,5%	103,3%	1,8%
Grækenland	183,5	2013	-3,7%	-0,9%	27,3%	-13,1%	177,3%	-2,3%
		2014	0,6%	-0,6%	26,0%	-2,2%	177,0%	-1,8%
		2015	2,9%	0,2%	24,0%	-1,0%	171,9%	-1,6%
Irland	167,7	2013	0,3%	0,5%	13,1%	-7,2%	122,3%	7,0%
		2014	1,8%	0,8%	11,9%	-4,8%	120,3%	6,8%
		2015	2,9%	1,1%	11,2%	-4,3%	119,7%	7,2%
Portugal	165,3	2013	-1,6%	0,4%	16,5%	-5,9%	129,4%	0,4%
		2014	0,8%	0,8%	16,8%	-4,0%	126,6%	0,8%
		2015	1,5%	1,2%	16,5%	-2,5%	125,8%	1,1%

kilde: EU-Kommissionen